

(Вечерње новости, 12.11.2009)

Доношење Статута Војводине после новог Устава Србије из 2006. године требало је да представља први корак у поступку правног уобличавања покрајинске аутономије. То је требало да буде чисто правно питање. Под утицајем спољних притисака и што аутентичног, што калкулантског сепаратизма у Демократској странци, нешто што је требало да буде правно питање претметнуло се у озбиљно државно питање. До тога се дошло пре више од годину дана усвајањем Предлога статута у Скупштини Војводине, а затим и недавно Предлогом закона о утврђивању надлежности Војводине. Тако, уместо да дефинише аутономију Војводине у оквиру важећег Устава Србије, садашња власт ту аутономију одређује изван, односно знатно шире од утврђеног уставног оквира, дарујући Војводини као јединици територијалне аутономије у оквиру државе Србије елементе државности, претварајући је у државу у држави.

Све ово потврђује давање више од стотину нових надлежности које морају пратити уступање нових прихода Војводини. А посебно забрињава, када је реч о праву на референдум, могуће тумачење да се ради о засебном територијалном интегритету Војводине у односу на Србију. Али, да ствари поједноставимо. Шта ће сутра за грађане Србије значити вест да се председник Владе Војводине састао са председником Владе Србије, како се по новом Статуту назива досадашњи председник Извршног већа Војводине? Како ће одјекнути вест да је у представништву Војводине у Бриселу председник Владе или други званичник Војводине потписао међурегионални споразум? Да ли ће амбасадор Србије макар као гост присуствовати овом свечаном чину? Тако се наочиглед грађана Србије постепено и све мање прикривено ствара нова држава.

Наравно, нова држава Војводина мора да има и свој посебан идентитет, макар и вештачки, макар и од јуче. Зато је ту и посебна, Војвођанска академија наука и уметности. Србија је и свету препознатљива по свом ћириличном писму, али то је за наше северне сепаратисте био разлог више да нови војвођански идентитет граде и на латиничном писму. Тако су по новом статуту управо Влада Војводине, међународна представништва, Војвођанска академија наука и уметности и латинично писмо постали битне симболичне и упоришне тачке за постепено прављење државе у држави.

Најтврдокорнијим писцима Статута Војводине ни све ово није довољно. Они би и даље и више. Садашњи Устав Србије није по мери њиховог статута, па Устав треба променити, односно заменити новим. Ствари треба поставити на главу. Устав Србије има да буде у складу са Статутом Војводине, а не обрнуто.

Србија се поодавно суочава са албанским сепаратизмом. Узроци албанског сепаратизма су старији, тежи, сложенији. Али стварање новог војвођанског сепартизма не само да нема никаквог дубљег основа, него представља насилно раздвајање живог државног организма. Истог дана када је у Београду слављено рушење Берлинског зида и изградња уједињене Немачке, започело је успостављање војвођанског зида на Сави и Дунаву, односно разградња Србије.

Све у свему, у уставном, политичком и функционалном смислу Предлог статута Војводине и накнадно припремљени Закон о надлежностима представља враћање Србије у статус парализоване полудржаве. То је корак у правцу федерализације, односно разградње Србије по узору на уставни систем из 1974. године, са свим могућим замисливим и незамисливим погубним последицама по развој подједнако и Србије и Војводине. Супротно темељним начелима правне државе овде је више него јасно да је реч о подређивању државног интереса партијском интересу владајућег конгломерата. Самим тиме, то је и корак у правцу разобручене правне самовоље по узору на некадашњег неприкосновеног вођу који ће, између осталог, остати запамћен и по поруци да се закона, односно права не треба држати као пијан плота.

Засад најшира јавност немо и у неверици гледа на рађање новог сепаратизма. Као да још постоји нада да то ипак није сепаратизам и да се власт није окренула против сопственог народа и сопствене државе. Нажалост, и 1974. било је нешто од сличне атмосфере, осим великих и часних изузетака. Зато су Србија и цео српски народ најтежом ценом платили Устав из 1974. године. Садашњи Статут Војводине само је наследник таквог антисрпског устава. Још има времена да се одлучно подигне глас против разбијања Србије и да народни посланици преузму ствар у своје руке и одбаце овај сепаратистички акт.